

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

HOĆE LI TKO ZA MNOM,
NEKA SE ODREKNE
SAMOGA SEBE

20 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA**

MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

Godište XV. (2020.), Broj 20(450)

**DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ
GODINU**

30. kolovoza 2020.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici. Geoff-Martens, *Slijediti Isusa*,
<https://pngio.com/>

KOLOVOZ - RUJAN

Ned 30. **DVADESET I DRUGA
NEDJELJA KROZ GODINU**
Feliks i Adaukt; Gaudencija

- Pon. 31. Rajmund, Rajko; Optat
- Uto. 1. Jošua, Siksto, Terencije,
Verena, Viktor
- Sri. 2. Kalista; Severina; Divna; Veljka
- Čet. 3. **Grgur Veliki**; Grga; Gordana
- Pet. 4. Ruža Viterbska; Marcel; Dunja
- Sub. 5. **Majka Terezija**

MEDITACIJA

Svjetlosti moje vjere

3

SLUŽBA RIJEČI DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

*Zašto je ponijenje nerazdvojivo od
pobjede*

4

ČITANJA

*Hoće li tko za mnom, neka se
odrekne samoga sebe*

6

HOMILIJA

Bože sačuvaj, Gospodine!

8

KATEHEZA

Sveta Misa - Euharistija

10

Mali vjeroučni leksikon

13

NAŠI POKOJNI

14

Za mnom

Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe i neka ide za mnom.

Spomoću dara Duha Svetoga Petar je u sebi pronašao snagu i hrabrost da glasno ispovjedi svoju vjeru: »Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.« No sada ga Učiteljeve riječi zbumuju.

Ići će u Jeruzalem i patiti? Bit će ubijen i uskrsnuti treći dan? Ma što on govori? Je li pri sebi?

Isus po prvi put otvoreno govori o svom darivanju potpune ljubavi, a učenici ne razumiju. U njihovo se srce urezala čvrsta sigurnost da je Isus Mesija, ali još nisu shvatili kakav Mesija je Isus. Pred pričom o putu ka križu poljuljali su se domovinski i pobjednički snovi koje su vezivali uz Isusa.

Doista, očekivali su novo, slavno kraljevstvo, čiji će glavni grad biti Jeruzalem, novu slobodu naroda kojega tlači rimski okupator, svoja imena zapisana velikim slovima uz ono svojega Učitelja, ali ne...

Isus razbija u komadiće iluzije svojih učenika i počinje im otkrivati da ne hoda prema slavi moći, nego ljubavi; da njegove izbore ne vodi logika prevlasti, nego ona potpunog polaganja života.

Petar to ne prihvata, ne razumije i želi raspraviti s Učiteljem: »Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!« Bivši ribar iz Kafarnauma protivi se, predlaže drukčiji put. Petar ne dvoji je li Isus Mesija ili nije, ali ne prihvata put o kojemu im Isus počinje govoriti.

Ali Isus, veliki Isus, vraća ga na njegovo mjesto: »Za mnom!« To je učenik, onaj koji ide za svojim Gospodinom.

Isus vrlo jasno pokazuje kojim putem treba ići učenik, njegov hod i njegovu budućnost. Učenik se u svemu i po svemu predaje Isusu. Slijediti ga znači odreći se samog sebe i uzeti križ. Put koji Isus nudi treba prihvati s lakoćom, s predanjem i s povjerenjem. Put koji nudi Rabi iz Nazareta borba je protiv zatvaranja u samodokazivanje, terapija protiv zaraznog otrova egoizma.

Stoga, hrabro!

Isus je vrlo jasan i istinit. On predlaže, poziva: »Hoće li tko za mnom...« Nudi mogućnost novog života, put je otvoren, on te poziva, čeka te. Sada ti trebaš odlučiti što ćeš učiniti.

Zašto je poniženje nerazdvojivo od pobjede

Čovjek se ne može oduprijeti savjesti

Da se na vrijeme obrate

Svojim prorokovanjem, u poslušnosti Božjoj riječi, prorok Jeremija na sebe navlači bijes svećenika i vrhovnoga nadzornika Hrama, koji ga daje izbatinati i baciti u klade. Prorokove riječi doista nisu donosile radost, nego opomenu i navještaj propasti zbog grijeha naroda i njegovih predvodnika. Odatle i neprihvatanje i patnja s kojom se morao suočiti. Iz takva njegova iskustva proizlaze i riječi koje valja pripisati samomu proroku, a donose potresno svjedočanstvo o unutarnjim krizama kroz koje je prorok prošao. Ta su njegova svjedočanstva, obično nazivana »Jeremijinim ispovijestima«, pisana u obliku tužbalica, a jedan njihov djelić donosi i današnje starozavjetno čitanje. Prorok se tuži da ga je Bog zaveo, nadjačao i svladao. Riječ je o Gospodinovu snažnu zahvatu u Jeremijin život, kojemu se on nije mogao oduprijeti, pa kao da optužuje Boga za nevolje koje su ga snašle. Zbog svoga je propovijedanja prezren i svi ga ismijavaju. Njegove riječi nikomu nisu ugodne i nikoga ne miluju, a on je svjestan da su to riječi Božje, koje neprestano ponavljaju: »Nasilje! Propast!«

Nasilje i propast doista će i snaći Jeruzalem i Judeju u vrijeme babilonskoga osvajanja, što će i sâm Jeremija doživjeti.

Ipak, koliko god bio uvjeren u Božju riječ, on je u napasti da je prestane slušati i da popusti pod prijetnjom vlastitih neugodnosti i trpljenja. Lakše bi mu bilo ne govoriti u ime Božje. Od takva ga nauma pak odvraća vlastita savjest koja je u njegovu srcu »kao rasplamtjeli oganj, zapretan u kostima«, kojemu se ne može oduprijeti. Tolika je snaga Božje riječi i Božjega poslanja koje je prorok primio. Unatoč nevoljama i teškoćama, unatoč prijeziru i ismijavanju, on se Božjoj riječi nema snage suprotstaviti, nego i dalje navješćuje nevolju i propast, jer to je jedini način da se njegovim slušateljima pojasni razlog njihovih budućih patnji ne budu li se na vrijeme obratili i promijenili svoj život.

Novo, duhovno bogoslužje

Odlomak iz Poslanice Rimljanima početak je drugoga, dijela te poslanice koji donosi moralne pouke i životne savjete. U njemu sve ono što je prethodno bilo izrečeno na teoretski način

Pavao preriče u svakodnevni život vjernika. Taj dio započinje pozivom kršćanima da prikažu svoja tijela »za žrtvu živu, svetu, Bogu milu – kao svoje duhovno bogoslužje«. Riječ je o novom, duhovnom bogoslužju. Ono se, za razliku od staroga koje se odvijalo u Hramu, na kamenom žrtveniku, sada događa u tijelima vjernika koji su udovi Kristovi, kako to Pavao kaže u Prvoj poslanici Korinćanima. Kao takvi, po krstu, vjernici sudjeluju u Kristovoj žrtvi i njegovu bogoslužju. To se događa vršenjem Božje volje, što pak iziskuje odbacivanje logike svijeta i prihvatanje logike Božje. Na taj način vjernici doživljavaju preobrazbu svoje pameti te je u njima prisutna ona ista misao kao u Kristu Isusu. Koliko je važna takva preobrazba u vjernikâ pokazuje i Pavlovo nastojanje da u to uvjeri kršćane u Rimu. Obraća im se vrlo snažnim izričajima: »Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim.« Za njega je milosrđe jedna od glavnih oznaka Boga koji je Pavlu »Otac milosrđa i Bog svake utjehe«. Kršćaninovo »duhovno bogoslužje«, njegov preobraženi život, samo je odgovor na Božje milosrđe.

Sotonine smicalice

Udlomku iz evanđelja najprije se nalazi prvi navještaj Isusove muke i uskrsnuća. Ne bez razloga, taj navještaj slijedi neposredno nakon Petrove ispovijesti i Isusova odgovora Petru, kojim ga proglašava Stijenom na kojoj će sagraditi svoju Crkvu. Upravo nakon što je Petar u ime Crkve izrekao vjeru u Krista - Pomazanika i Sina Boga živoga, a Isus ustrojio Crkvu i dao joj sigurnost u liku Petrovu, mogao je sada početi upućivati učenike i u svoju buduću muku koju je imao podnijeti u Jeruzalemu. U tom navještaju

muke već je prisutan i članak vjere o uskrsnuću trećega dana. Ipak, sam navještaj muke i smrti toliko je bio potresan za učenike da je Petar, opet u ime ostalih, počeo Isusa odvraćati, izričući tako nerazumijevanje naravi Isusova poslanja na svijetu. Odatle i Isusova oštra reakcija kad Petra naziva sotonom i sablažnju. Sablazan zapravo označava zamku, sredstvo koje navodi na posrtanje i pad, jer je Isus u Petrovu nagovaranju prepoznao sotonine smicalice kojima je trebao biti skrenut s puta trpljenja i žrtve za sve ljudе.

Pobjeda uključuje i dioništvo u poniženju

Prava narav Isusova poslanja i poslanja svih vjernika vidljiva je iz drugoga dijela ovonedjeljnoga evanđeoskoga odlomka. To se poslanje sastoji u napuštanju vlastite volje i prihvatanju volje Božje, bez obzira na teškoće i nevolje koje takva odluka podrazumijeva. S druge strane, ono se sastoji i od ulaganja napora u bolje poznavanje Isusa i njegova načina života i djelovanja. Takvim životom vjernici spašavaju svoj život koji je nezamjenjiv i neprocjenjiv. Ono pak što su Isusovi učenici očekivali odmah od svoga Učitelja i Mesije, slavna pobjeda nad neprijateljima i nad zlom, doista će se i dogoditi kad dođe »Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim«. Ipak, ta proslava Krista i onih koji su njegovi kao pretpostavku ima njegovu muku, smrt i uskrsnuće, a vjernici, da bi sudjelovali u pobjedi, moraju prihvatići i dioništvo u poniženju.

Fra Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>, 25. lipnja 2017.

Prvo čitanje: Jr 20, 7-9

Riječ mi Gospodnja postade na ruglo.

Čitanje Knjige proroka Jeremije

Ti me zavede, Gospodine,
i dадох se zavesti,
nadjačao si me
i svladao me.
A sada sam svima na podsmijeh
iz dana u dan,
svatko me ismijava.
Jer kad god progovorim, moram vikati,
naviještati moram: "Nasilje! Propast!"
Doista, riječ mi Jahvina postade
na ruglo i podsmijeh povazdan.
I rekoh u sebi: neću više na nj misliti
niti će govoriti u njegovo ime.
Al' tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli oganj,
zapretan u kostima mojim:
uzalud se trudih da izdržim,
ne mogoh više.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 63, 2-6.8-9

*Tebe žeđa duša moja,
Gospodine, Bože moj!*

O Bože, ti si Bog moj:
gorljivo tebe tražim;
tebe žeđa duša moja, tebe želi tijelo moje,
kao zemlja suha, žedna, bezvodna.

*****

U svetištu sam tebe motrio
gledajući ti moć i slavu.
Ljubav je tvoja bolja od života,
moje će te usne slaviti.

*****

Tako će te slavit za života,
u tvoje će ime ruke dizati.
Duša će mi biti kao sala i mrsa sita,
hvalit će te kliktavim ustima.

*****

Ti postade meni pomoć,
klicem u sjeni krila tvojih.
Duša se moja k tebi privija,
desnica me tvoja drži.

*****

Drugo čitanje: Rim 12, 1-2

Prikažite svoja tijela za žrtvu živu.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim: prikažite svoja tijela za žrtvu živu, svetu, Bogu milu – kao svoje duhovno bogoslužje. Ne suočujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Mt 16, 21-27

Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe

Čitanje svetog Evangelija po Mateju

U ono vrijeme:

Poče Isus upućivati učenike kako treba da pođe u Jeruzalem, da mnogo pretrpi od starješina, glavara svećeničkih i pismoznanaca, da bude ubijen i treći dan da uskrsne.

Petar ga uze na stranu i poče odvraćati:

- *Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!*

Isus se okreće i reče Petru:

- *Nosi se od mene, sotono! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!*

Tada Isus reče svojim učenicima:

- *Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga. Tâ što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj? Doći će, doista, Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim i tada će naplatiti svakomu po djelima njegovim.*

Riječ Gospodnja

Bože sačuvaj, Gospodine!

Danas Isus pred nas stavlja grubu realnost i govori otvoreno i jasno o težini kršćanskog života. Zbori o nedaćama koje prijete onima koji ga žele slijediti i zvati se njegovima. Objašnjava kako njegovi sljedbenici ne mogu računati da će biti pošteđeni muke, patnje i križa. Isusova otvorenost i jasnoća njegova govora glede toga što čeka njegove učenike i sljedbenike više je nego zapanjujuća. Umjesto da ih privlači k sebi obećavajući lagodan i sretan život, zaštitu i sigurnost, on ih straši, prijeti im i obeshrabruje ih stavlјajući pred njih muku, smrt i križ.

Osim toga i sam o sebi, Mesiji i Spasitelju, Božjemu Sinu, govori kao o onome koji će biti odbačen, mučen i ubijen. »Bože sačuvaj, Gospodine!« Kako samo može tako govoriti? Brutalno i nedvosmisleno obećavati vlastitu propast i vlastiti neuspjeh. Nema nejasnoća. Nema mogućnosti drukčijeg shvaćanja.

Isus govori jasno i nedvosmisleno. Ne ostavlja mogućnost ikakvog oblika tumačenja svojih riječi i izjava. Sastavim je jasno i bez mogućnosti ikakve zabune izrekao kako i na koji se način može biti njegov učenik. Upute su brutalno nedvosmislene i jasne da ne mogu biti jasnije.

Unatoč Isusovoj jasnoći uvijek postoji opasnost tumačiti Isusove riječi,

relativizirati ih i smatrati kako on baš nije tako točno rekao, a da njegove riječi znače nešto drugo i da to što je rekao i nije sasvim tako, nego da je to moguće shvatiti i na drugi način. Često pokušavamo prilagoditi Isusove riječi onome što mi mislimo da je Isus rekao, onome što mislimo da je trebao reći ili onome što bismo mi voljeli daje on kazao.

I sam je Petar pao u takvu vrstu napasti. Nije mu se svidjelo što je čuo od Isusa. Petru, a i nama samima, jasno se iz Isusovih riječi nameće zaključak kako biti učenik i sljedbenik Isusov uključuje samoodricanje i samozatajenje. Petru, a i nama, godio bi liberalniji pristup Isusovoj riječi i popustljiviji nazor na kršćanski život. Isusove riječi o patnji, muci, odbačenju, osudi, križu i smrti radi uskrsnuća čine nam se ipak preoštima i pretvrđima. Zato i mi, kao i Petar, upadamo u istu napast. Ukoliko nismo krajnje oprezni mogli bismo završiti na krivom putu, a mi bismo se umjesto prijatelja križa Kristova, mogli prometnuti u njegove neprijatelje. Nema veće opasnosti za naše spasenje i za naš kršćanski život nego što je napast ugodnog i opuštenog kršćanstva. Nikada nije bilo, niti će ikada biti, »ugodno« kršćanski živjeti. Biti sljedbenik Kristov nikada nije ugodno i lako. Kršćanstvo ne služi za izbjegavanje neugodnih i teških trenutaka i dijelova života. Muka, smrt, odbačenost i patnja sastavni su dio kršćanskog života, a njihovo izbjegavanje ne vodi nas do spasenja.

Odlazi, Sototno, <https://scbpeoria.wordpress.com/>

Bože sačuvaj, Gospodine! Zar ti ne želiš da nam naš kršćanski život bude ugodan i bezbrižan? Zar ti ne želiš da mi uspijemo? Zar nije tvoja volja da mi budemo napredni? Zar ti ne želiš da mi budemo jaki? Zar je tvoja volja da mi ne budemo bogati? Zar je tvoja želja da mi ne upravljamo svijetom, nego da budemo podložni? Sve su to pitanja, koja se kriju u Petrovom, ali i u našem uzviku: »Bože sačuvaj, Gospodine! To se ne smije dogoditi!«

Pavlova opomena i poziv, što smo ga čuli danas u drugom čitanju može nam biti uputa prema odgonetavanju ovakvih i sličnih pitanja. Preobražavati se obnavljanjem svoje pameti da mognemo razabirati što je volja Božja. Ne razmišljati samo o onome što je bolje za nas, što je nama ugodnije i o onome kako ćemo mi lakše i ugodnije živjeti svoje kršćanstvo, nego se brinuti kako što bolje ugoditi Bogu, kako što jasnije i nedvosmislenije pokazati da pripadamo Kristu. »Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga.« Nismo mi kršćani radi toga da nama bude lijepo i ugodno. Nismo se opredijelili slijediti Krista radi toga što je to nama korisno. Nismo se opredijelili slijediti Krista radi toga što će

nam on dati mogućnost vladati svijetom i biti bolji od drugih. Mi nismo stali uz Krista da nam život bude lakši i ugodniji.

Naprotiv, mi smo odlučili slijediti Krista i držati se njegovih zapovijedi jer je to jedini način da ostanemo živi. Mi slijedimo Krista jer želimo kao i on učiniti ovaj svijet boljim mjestom ne samo za nas nego i za našu braću i sestre. Mi ne želimo samo svoje spasenje, nego i spasenje našim životnim suputnicima. Mi ne želimo sami napredovati i biti pametniji i bolji od drugih, nego i drugima omogućiti napredak i znanje, mudrost i umijeće sretnog života. Mi ne želimo moći kako bi drugima upravljali nego želimo osnažiti druge da i oni mogu samima sobom upravljati na dobrobit svih. Mi, kao kršćani, ne želimo biti bogati kako bi mogli pomagati siromašnima, nego želimo svakom čovjeku omogućiti pouku u umijeću čuvanja i korištenja dobara ovoga svijeta na korist i blagodat svima. Inače, kako kaže Jeremija: »Nasilje! Propast!«

Takvo kršćansko ponašanje i danas je lišeno vlastite dobrobiti i još češće nego prije izvrgnuto je ruglu i podsmijehu. Bože sačuvaj, da je drukčije!

Bolesničko pomazanje

Bolesnik pred Bogom

Svetim pomazanjem onemoćalih i molitvom svećenikâ cijela Crkva preporučuje bolesne trpećem i proslavljenom Gospodinu, da im olakša boli i da ih spasi, štoviše potiče ih da se slobodno sjedine s Kristovom mukom i smrću i tako doprinesu dobru Božjega naroda.

I. Temelji ovoga sakramenta u naumu spasenja

Bolest u ljudskom životu

Bolest i patnja su se uvijek ubrajali među najteža pitanja koja stavljuju na kušnju ljudski život. U bolesti čovjek doživljuje svoju nemoć, svoju ograničenost i privremenost. U svakoj bolesti možemo nazreti smrt.

Bolest može čovjeka dovesti do tjeskobe, do zatvaranja u se, ponekad čak do očaja i do pobune protiv Boga. Ali može ga dovesti i do veće zrelosti, pomoći mu da u svom životu razluči ono što nije bitno te se okreće k onome što je bitno. Bolest čovjeka vrlo često izazove da Boga traži i da mu se vratí.

Starozavjetni čovjek svoju bolest živi pred Bogom: zbog bolesti pred Boga izljeva svoju tužaljku i od njega, gospodara života i smrti, moli ozdravljenje. Bolest postaje put obraćenja, a Božje oproštenje početak je ozdravljenja. Izrael iskustveno doživjava da je bolest tajnovito povezana uz grijeh i zlo, a da vjernost Bogu, u skladu sa zakonom, vraća život: »Ja sam Gospodin koji dajem zdravlje« (Iz 15, 26). Prorok naslućuje da trpljenje može imati otkupiteljsku vrijednost i za grijehu drugih. Napokon Izaija navješta da će za Sion nastupiti vrijeme kad će Gospodin oprostiti svaku krivnju i izlječiti svaku bolest.

Krist - liječnik

Kristovo suosjećanje s bolesnima i njegova brojna iscjeljenja svakovrsnih bolesnika očit su znak da je Bog pohodio narod svoj i da se približilo Kraljevstvo Božje. Ali Isus ima vlast ne samo liječiti nego i otpuštati i grijehu: on je došao izlječiti čitavoga čovjeka, dušu i tijelo. Isus je liječnik kojega bolesnici trebaju. Njegovo suosjećanje sa svima koji trpe ide tako daleko da se s njima poistovjećuje: »oboljeli i pohodili ste me« (Mt 25, 36). Isusova posve osobita ljubav prema

<https://svetimartin-zupa.com/>

bolesnima kroz vjekove nije prestala poticati kršćane na posebnu brigu prema svima koji trpe na tijelu i duši. Ta je briga uzrok neumornih napora da im se olakšaju muke.

Isus često od bolesnika zahtjeva vjeru. Pri liječenju se pak služi znakovima: pljuvačkom i polaganjem ruku, kalom i umivanjem. Bolesnici nastoje dotaknuti Isusa »jer je snaga izlazila iz njega i sve ozdravljala« (Lk 6, 19). Tako nas Krist, u svojim sakramentima, nastavlja »doticati« da nas izligeći.

Potresen tolikim patnjama, Isus ne samo dopušta bolesnicima da ga dotiču, već njihove nevolje uzima na se: »On slabosti naše uze i boli poneće« (Mt 8, 17). Isus nije izligeo sve bolesne. Njegova su iscjeljenja bila znak dolaska Kraljevstva Božjega. Nagovješćivala su korjenitije ozdravljenje: pobjedu nad grijehom i nad smrću kroz njegov Vazam. Krist je na križ ponio sve breme našega zla te oduzeo »grijeh svijeta« (Iv 1, 29), kojemu je bolest posljedica. Isus je svojom mukom i smrću na križu dao patnji novi smisao: patnja nas već sada može suočavati njemu i sjedinjavati s njegovom otkupiteljskom mukom.

»Bolesne liječite...«

Krist poziva svoje učenike da idu za njim uzimajući na sebe svoj križ. Slijedeći ga, drugim su očima počeli gledati bolest i bolesnike. Isus je učenik e pridružio svome siromaštvu i služenju. Učinio ih je dionicima svojeg suosjećanja i iscjeliteljskog poslanja: »Otišavši, propovijedali su obraćenje; izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoćnike mazali uljem i oni su ozdravljali« (Mk 6, 12-13).

Uskrslji Gospodin ponavlja to poslanje (»U ime će moje [...] na nemoćnike ruke polagati, i bit će im dobro« Mk 16, 17-18) potvrđujući ga znakovima koje Crkva čini zazivajući njegovo ime. Ti znakovi na poseban način pokazuju da je Isus doista »Bog koji spašava«.

Duh Sveti nekima daje poseban dar ozdravljanja da se preko njih očituje milost Uskrsloga. Međutim, i najžarče molitve ne postižu uvijek ozdravljenje od svih bolesti. Tako sveti Pavao mora od Gospodina naučiti: »Dosta ti je moja milost, jer snaga se u slabosti usavršuje« (2 Kor 12, 9), i da podnošenje patnji može biti osmišljeno time što »u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, Crkvu« (Kol 1, 25).

»Bolesne liječite!« (Mt 10, 8). Tu je zadaću Crkva primila od Gospodina i trudi se da je izvrši brigom za bolesne i zagovornom molitvom kojom ih prati. Crkva vjeruje u oživljujuću prisutnost Krista, koji je liječnik dušâ i tijelâ. Ta je prisutnost posebno djelotvorna u sakramentima, a najizražajnije u euharistiji, kruhu koji daje život vječni; na povezanost ovoga kruha s tjelesnim zdravljem upućuje sveti Pavao.

Apostolska Crkva, međutim, poznaje i poseban obred za bolesnike, o čemu svjedoči sveti Jakov: »Boluje li tko među vama? Neka dozove starješine Crkve! Oni neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodnje, pa će molitva vjere spasiti nemoćnika; Gospodin će ga podići, i ako je sagriješio, oprostit će mu se« (Jak 5, 14-15). Predaja je u tom obredu prepoznala jedan od sedam sakramenata Crkve.

Sakrament bolesnih

Crkva vjeruje i naučava da je jedan od sedam sakramenata napose određen za potporu onima koji su iskušavani bolešću: to je bolesničko pomazanje.

Ovo sveto pomazanje bolesnih ustanovljeno je kao istinski i pravi sakrament Novoga zavjeta od Krista, našeg Gospodina; spomenuto je u Marka, a vjernicima je preporučeno i proglašeno po Jakovu, apostolu i bratu Gospodinovu.

Svjedočanstva o mazanju bolesnika

blagoslovljenim uljem susreću se od starine u liturgijskoj predaji i na Istoku i na Zapadu. Tijekom stoljeća sveta se pomast sve isključivje dijelila umirućima, pa je stoga i dobila naziv »Posljednja pomast«. Ali unatoč takvu razvoju, liturgija nije nikada prestala moliti Gospodina da bolesnik zadobije i tjelesno zdravlje, ako mu je korisno za spas.

Apostolska konstitucija »Sacram unctionem infirmorum« od 30. studenoga 1972. u skladu s Drugim vatikanskim saborom određuje da se ubuduće u rimskom obredu uvažava sljedeće:

»Sakrament bolesničkog pomazanja dijeli se onima koji su teško bolesni, tako da se pomažu na čelu i rukama propisno blagoslovljenim maslinovim uljem ili, ako je zgodno, kojim drugim biljnim uljem, pri čemu se samo jedanput izgovaraju ove riječi: ‘Ovim svetim pomazanjem i svojim preblagim milosrđem neka te Gospodin milošću Duha Svetoga pomogne, neka te oslobođena od grijeha spasi i milosrdno pridigne’.“

Skakavci u juhi

Skupini monaha koji su živjeli u pećinama neke pustare došao je mlad monah da potraži savjet u iskusnog starca.

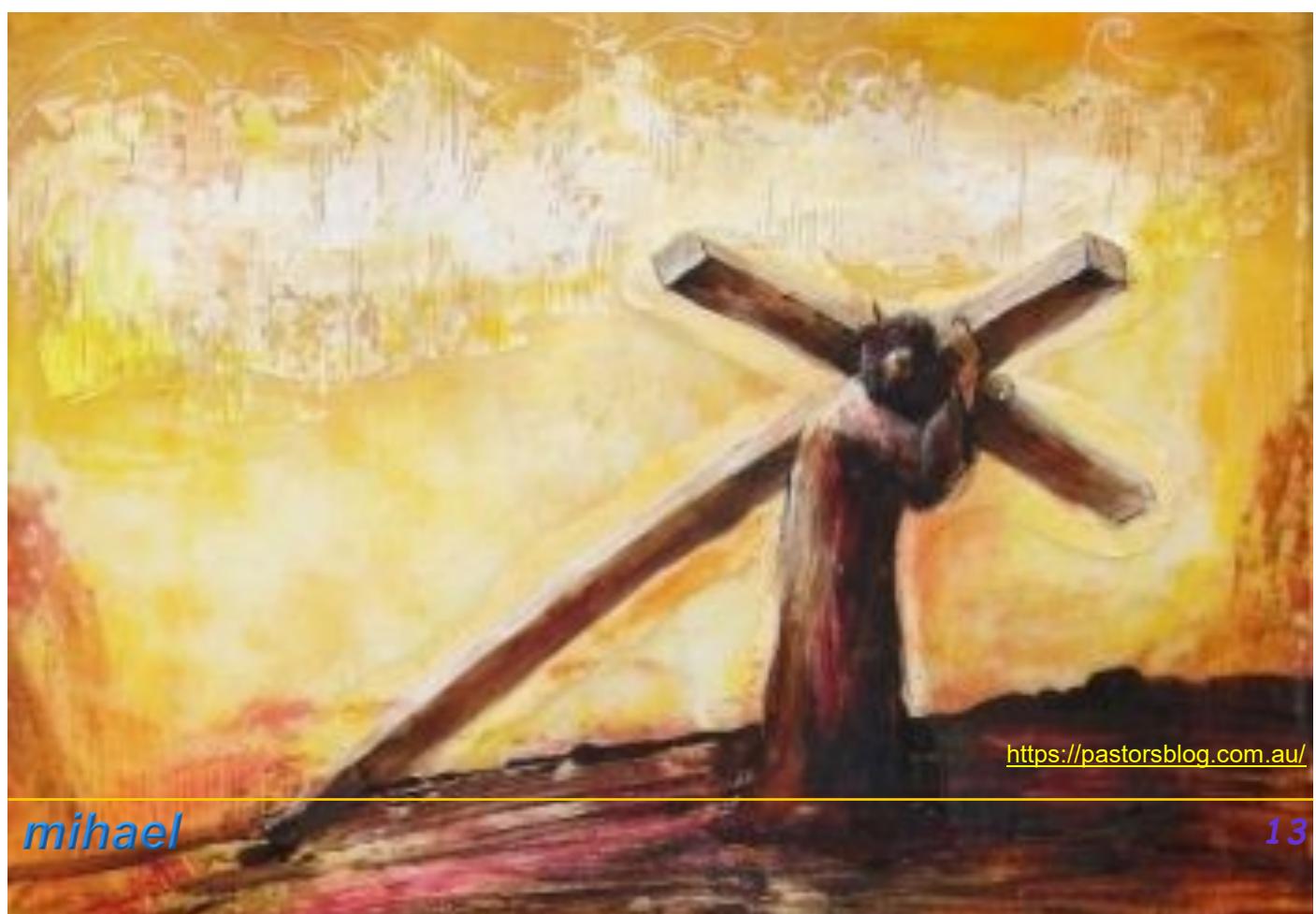
- Oče, reče on, tebi je poznato da sam tek nešto više od godinu dana u pustinji, a već sam sedam puta doživio pošast skakavaca. Ti znaš koliko me uzneniruju, ima ih posvuda, dolaze čak i u jelo. Kako ti rješavaš taj problem?

Starac, koji je u pustinji proveo četrdeset godina, odgovori:

- U početku, kad bi mi skakavac upao u juhu, prolio sam cijelu zdjelu. Kasnije sam vadio skakavce, a juhu pojeo. Onda sam nastavio jesti i juhu i skakavce. Kad mi sada neki skakavac pokuša izaći, ja ga gurnem u zdjelu.

Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe

Bruno Ferrero, *Priče iz pustinje*, Salesiana, Zagreb, 2009.

<https://pastorsblog.com.au/>

Mali vjeronaučni leksikon

Katoličanstvo

Katoličanstvo ili katolicizam, latinski **catholicismus**, od grčkog **καθολικός**, sveopći, univerzalni, kršćanski ogranač čiji je nauk definiran na dvadeset i jednom ekumenskom koncilu; vjeroispovijedni sustav Katoličke Crkve. Uz pravoslavlje, protestantizam, mafizitizam i nestorijanizam glavna kršćanska konfesija ili vjeroispovijest. U nazivu je naznačena univerzalnost kršćanske evanđeoske poruke, namijenjene svakom čovjeku, narodu, jeziku, kulturi, civilizaciji i društvu, što je jedno od četiriju obilježja svake kršćanske Crkve (*katolicitet* ili u pravoslavlju *sabornost*). Ponekad se termin katoličanstvo definira šire, da obuhvaća sve Crkve koje imaju određeni nauk ili se deklariraju katoličima, iako nisu u zajedništvu s papom.

O porijeklu naziva

Riječ "katolik" dolazi od grčke riječi **καθολικός**, a značenje je univerzalan, sveopći. Na početku II. stoljeća, u pismu sv. Ignacija Antiohijskog, nalazi se prvi sačuvani spomen, korištenja riječi "katolički" vezano za Crkvu. Drugo rano spominjanje riječi "katolički", vezano je uz sv. Polikarpa, biskupa Smirne (danas Izmir u Turskoj), koji koristi tu riječ mnogo puta. Sv. Polikarp bio je učenik apostola Ivana i prijatelj sv. Ignacija Antiohijskog. Uskoro su naziv, počeli koristiti i drugi teolozi i pisci.

Vjerska zajednica

Katolicizam je organiziran kao vidljiva Kršćanska Crkva, koja ima hijerarhiju i laike. Članom vjerske zajednice postaje se krštenjem, a krste se djeca i odrasli. Klerici i laici razlikuju se samo vrstom službe u zajednici.

U katolicizmu postoje tri vrste hijerarhije: **svećenička** (biskup, prezbiter, đakon), **kanonska** (papa, ordinarij, dekan, župnik, kapelan) i **počasna** (kardinal, metropolit, nadbiskup, prelat, kanonik i prebendar). Katolička je crkva nadnacionalna i centralizirana. Vrhovni je poglavar papa (rimski biskup), koji uz pomoć Svetе stolice i njezinih tijela upravlja sveopćom Crkvom, u zajedništvu s biskupima, koji upravljaju mjesnim crkvama (biskupije). Biskupija se dijeli na dekanate, kojima upravljaju dekanji ili nadžupnici. Dekanati se dijele na župe, kojima upravljaju župnici, a pomažu im kapelani.

Dogma

U katolicizmu su prihvaćene glavne kršćanske dogme (pet glavnih istina) definirane na prvih osam ekumenskih koncila. Katolicizam je u drugome kršćanskom tisućljeću dalje raščlanjivao i precizirao svoj dogmatski nauk (učenje o čistilištu, sakramentima, o odnosu pisane objave i tradicije, o bezgrješnom začeću, papinoj nezabludivosti (1870.), Marijinu uznesenju na nebo (1950.) na još 13 ekumenskih koncila, koje ne prihvaćaju ostale kršćanske konfesije. Precizno su definirane i po kanonskom pravu obvezne. Izvor su dogmi Sveti pismo i Predaja, a pri njihovu tumačenju u obzir se uzima vjernički osjećaj, teološko tumačenje i u konačnici crkveno učiteljstvo.

Bogoštovlje

U katoličkom kultu razlikuje se **klanjanje** (latrija, adoracija), od **štovanja** (dulija). Dok se klanjanje ili latrija iskazuje samo Bogu, dulija ili štovanje može se iskazivati i stvorenjima (andeli, sveci, slike, kipovi, relikvije). Posebna dulija iskazuje se Bogorodici (hiperdulija). U središtu je katoličkog bogoštovlja klanjanje u duhu i istini (štovanje Boga životom u duhu evanđelja), ali se bogoštovnim činima također pridaje velika važnost (liturgija, euharistija, sakramenti).

Bogoštovne čine obavlja sakralna hijerarhija (biskup, prezbiter, đakon) u uređenu bogoštovnom prostoru (kapela, crkva, bazilika), u skladu s blagdanima koji se slave po gregorijanskom kalendaru kroz crkvenu godinu. Glavni su dijelovi crkvene godine korizma i vazmeno vrijeme, advent (došašće) i vrijeme kroz godinu, a nedjelja, spomen na Isusovo uskrsnuće, je dan počinka i obveznog prisustvovanja liturgiji (misa). Glavni su Gospodnji blagdani Uskrs, Bogojavljenje, Božić, Trojstvo, Duhovi, marijanski Uznesenje na nebo (Velika Gospa) i Bezgrješno začeće, svetački Svi sveti.

U katolicizmu se pridaje velika vrijednost sakralnoj umjetnosti (crkvena glazba, kiparstvo, slikarstvo, arhitektura, liturgijsko ruho i liturgijski predmeti), koja je uključena u bogoštovlje.

Moral

Prema katoličkom učenju narav i nadnarav, ljudska slobodna volja i božanska milost nadopunju se i pretpostavljaju. Zato su u katoličkoj moralci bogoslovne krjeposti (vjera, nada, ljubav) i naravne ili stožerne krjeposti (razboritost, pravednost, umjerenost i jakost) komplementarne.

Izvori su katoličkog morala Stari zavjet (Dekalog, osobna odgovornost), Novi zavjet (ljubav prema Bogu i bližnjemu) te naravna etika. Sustavno ga proučava moralna teologija (moralka), a potanje regulira u zajednici kanonsko pravo. Prekršaj morala je grijeh, koji može biti laki i teški, a teški se grijeh regulira sakrementom pokore (ispovijed). Uz individualni moral u novije se vrijeme u katolicizmu naglašava i društveni moral.

<https://hr.wikipedia.org>; Opći religijski leksikon, LZ Miroslav Krleža, Zagreb 2002.

NAŠI POKOJNI

PERO PERČEVIĆ,

PU zagrebačka, (SJP), Gređani, 30.kolovoza1991.

ŽELJKO BARTOLIĆ,

PU zagrebačka, Sunja, 31.kolovoza1991.

MILAN BOZALO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 31.kolovoza1993.

SREĆKO MANĐINI,

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 1. rujna 1991.

IVICA MRAZOVAC,

PU sisačko - moslavačka, Budičina, 1. rujna 1991.

TIHOMIR VRDOLJAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 1. rujna 1991.

ANDRIJA ROKIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 2. rujna 1991.

DANIJEL PUHEK,

PU karlovačka, Bilaj, 2. rujna1991.

ŽELJKO LUKETIĆ,

PU ličko - senjska, Karlobag, 2. rujna 1992.

LJUBO LEKO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 3. rujna 1991.

TOMICA STUBIČAR,

PU karlovačka, Bilaj, 3. rujna 1991.

MARIJO VOJTUŠEK,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 3. rujna1991.

BRUNO BOLANČA,

PU primorsko - goranska, Gospic, 4. rujna 1993.

VINKO BARTULOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 4. rujna 1991.

DUŠKO KOŠOROG,

PU virovitičko - podravska, Četekovci, 4. rujna 1991.

JOSIP POTOČNIK,

PU virovitičko - podravska, Četekovci, 4. rujna 1991.

IVICA ANTONČIĆ,

PU primorsko - goranska, Gospic, 4. rujna 1993.

ANTUN MARTINOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Trnava – Mašićka Šagovina, 5. rujna 1991.

BRANKO ROČEK,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 5. rujna 1991.

ŽELJKO ŠLAT,

PU sisačko - moslavačka, 5. rujna 1991.

VLADIMIR PIEROBON,

PU zagrebačka, 5. rujna 1991.

POČIVALI U MIRU!